

Til familie- og kulturkomiteen
Stortinget

14.05.2021

NITOs innspill til Prop. 150 L (2020-2021), Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven)

NITO - Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon, er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer med mer enn 93 000 medlemmer. Vi har medlemmer i alle sektorer, og NITO er representert på 1900 arbeidsteder, har 1400 bedriftsgrupper og 4000 tillitsvalgte er tilknyttet bedriftsgruppene.

NITO har fulgt med på innspillene og høringen, og synes lovteksten generelt sett er et steg i retning bedre arbeidsforhold for flere.

NITO har følgende innspill, og håper at komiteen tar det med i det videre arbeid med innstillingen:

Krav til merking:

NITO mener at norske myndigheter bør fremme følgende krav til merking av varer og tjenester:

Norske myndigheter fremmer forslag i aktuelle fora om at EU krever at varer og tjenester som tilbys i EUs indre marked er merket med hvorvidt varen eller tjenesten er produsert i en virksomhet som er omfattet av tariffavtale.

For å oppnå dette foreslår NITO følgende tillegg i lovforslagets §5:

§ 5 Plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger

Virksomhetene skal offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderingene etter § 4.

Redegjørelsen skal minst inneholde

- a) en generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, **tariffdekning**, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Begrunnelse: NITO oppfatter at dette er i tråd med intensjonen i lovforslaget, ref. merknaden til loven i meldingen, til bokstav c: (Kap. 11, Merknader til lovforslaget):

Bokstav c angir en definisjon av «anstendige arbeidsforhold». Definisjonen omfatter grunnleggende rettigheter i arbeidslivet slik det fremgår av de internasjonalt anerkjente menneskerettighetene, blant annet nedfelt i ILOs kjernekonvensjoner, jf. ILOs erklæring om grunnleggende prinsipper og rettigheter i arbeidslivet (1998). ILOs agenda for anstendig arbeid fastsetter fire strategiske målsettinger: å legge til rette for sysselsetting som gir en lønn å leve av, sikre arbeidstakerrettigheter, forbedre og effektivisere sosiale beskyttelsesordninger og fremme trepartssamarbeid. Begrepet «anstendige arbeidsforhold» omfatter dermed også ivaretagelse av helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen og en lønn som gjør det mulig for arbeidstakere å forsørge seg selv og sine familier («lønn å leve av»). Dette følger av ILOs erklæringer om rettferdig globalisering (2008), den globale jobb-pakten (2009) og ILOs 100-års erklæring om fremtidens arbeidsliv (2019), og er blant de formål som omtales i fortalen til ILOs konstitusjon («the provision of an adequate living wage [...] the protection of the worker against sickness, disease and injury»), og som ILOs tre parter i kraft av sine medlemskap er forpliktet til å overholde. FNs bærekraftsmål nr. 8 skal langt på vei ivareta de samme forhold ved å fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle. Eksempler på relevante konvensjoner om helse, miljø og sikkerhet er ILOs konvensjon nr. 155 om sikkerhet og helse i arbeidsmiljøet og ILOs konvensjon nr. 187 om rammeverk til fremme av sikkerhet og helse i arbeidslivet. Artikkel 6 og 7 i FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter som omfattes av definisjonen av «grunnleggende menneskerettigheter», gir veiledning om anstendig lønn.

NITO mener videre at Norge kan gå foran i arbeidet med krav til merking, i offentlige anbudsprosesser. Det finnes i dag krav til å ivareta ulike samfunnshensyn i regelverket, deriblant om tarifflønn og tariffavtaler. Dette vil bygge opp under forslaget om at norske myndigheter bør foreslå overfor EU om at de bør stille krav om merking av varer og tjenester som tilbys i EUs indre marked om varen eller tjenesten er produsert i en virksomhet som er omfattet av tariffavtale.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørli
Generalsekretær